

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מפייסבוק לטיקטוק: הסכסוך הישראלי-פלסטיני ברשתות החברתיות
- 50503

תאריך עדכון אחרון 19-09-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תקשורת ועיתונאות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר מאיה דה-פריס קדם

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: dvrmaya@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

ד"ר מאיה דה-פריס-קדם

תאור כללי של הקורס:

העידן הדיגיטלי הביא עמו תקוות רבות בעולם כולו וביתר שאת במזרח התיכון - האירועים אשר כונו לפני עשור בשם האביב הערבי אמנם הובילו תהליכים שונים של דמוקרטיזציה, אך יש לזכור שאלו הם תהליכים מוגבלים. נדמה כי סכסוכים פוליטיים ואחרים היום מסוקרים ללא הפסקה ברשתות החברתיות השונות, אם בעבר פייסבוק הייתה הזירה המרכזית להבעת דעות והנעת המונים למטרות שונות, היום אנו חשופים למגוון רחב של זירות דיגיטליות, ביניהן גם טלגרם, סיגנל וטיקטוק. אלו הפכו להיות חלק בלתי נפרד מסיקור ותיעוד סכסוכים פוליטיים. על אף הביקורת הציבורית ההולכת וגוברת על פייסבוק השימוש בפלטפורמות השייכות לפייסבוק עדיין גבוה מאוד.

הסכסוך הישראלי-פלסטיני הוא אחד הסכסוכים המסוקרים ביותר בעולם, הרשתות החברתיות רק הגבירו את אופני הסיקור השונים ויצרו שיח ישן-חדש, ברובו מקוטב, גיבורי.ות תרבות חדשים, מחאה ואקטיביזם, הסתה, אלמנטים של צנזורה פוליטית לצד צנזורה עצמית, תפיסת הפרטיות הדיגיטלית, ושימוש בכלים דיגיטליים לניהול הסכסוך.

הקורס יעסוק בתיאוריות ומחקר המתמקדים בביטויים וייצוגים של סכסוכים פוליטיים, וקבוצות שוליות בפלטפורמות דיגיטליות כולל "הצד האפל" של שימוש באמצעים דיגיטליים בסכסוך ובאופן בו דינאמיקות ודפוסים של סכסוך מונעים ונתמכים בעידן הדיגיטלי: בביטויים של עוינות, אלימות מילולית והסתה לצד נסיונות לדיאלוג ושיתוף פעולה בפלטפורמות דיגיטליות בהקשר של הסכסוך הישראלי פלסטיני. בנוסף, נלמד על גיבורי התרבות החדשים בהקשר של הסכסוך כמו נועה תשבי, הצל, יוסף חדאד, מונא אל קורד ואחרים.

סטודנטים יוכלו לבחור לכתוב עבודת סיום במסגרת קורס בחירה או עבודת סמינר מורחבת. נושא העבודה יבחר בהתאם לתכני הקורס ובתיאום עם המרצה. הדגש בקורס יהיה איכותני אתנוגרפי.

מטרות הקורס:

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לכתוב עבודה מחקרית איכותנית

לזהות מגמות ושיח הקשורים לסכסוך הישראלי-פלסטיני

לבצע ניתוח טקסט תמטי

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

סכסוכים פוליטיים בעידן הדיגיטלי

השתתפות פוליטית בעידן הדיגיטלי - קבוצות שוליות

מחקר אתנוגרפי בעידן הדיגיטלי,

מחאה ואקטיביזם בעידן הדיגיטלי

הסתה VS חופש הביטוי

ניהול הסכסוך בעידן הדיגיטלי (שב"כ, מזרח ירושלים, מתאם פעולות הממשלה בשטחים)

גיבורי תרבות חדשים - משפיענים פוליטיים דיגיטליים

צנזורה, מודיעין ורשתות חברתיות

חומר חובה לקריאה:

חומר קריאה

Katriel, T. (2020). *Defiant discourse: Speech and action in grassroots activism*.

Routledge.

Introduction chapter.

Stepanova, E. (2011). The role of information communication technologies in the "Arab Spring". *Ponars Eurasia*, 15(1), 1-6.

Jenkins, H. (2016). Youth Voice, Media, and Political Engagement: Introducing the -Core Concepts. In H. Jenkins, S. Shresthova, L. Gamber-Thompson, N. Kligler Vilenchik, A. Zimmerman (Eds.), *By any media necessary: The new youth activism* (pp 1-60). New York: NYU Press

Miller, D., Abed Rabho, L., Awondo, P., de Vries, M., Duque, M., Garvey, P., ... & Wang, X. (2021). *The global smartphone: Beyond a youth technology*. UCL Press.

Chapter 3

תובל-משיח, ר., וספקטור-מרזל, ג. (2010). מחקר נרטיבי: תיאוריה, יצירה ופרשנות. ירושלים ותל-אביב: מאגנס ומכון מופ"ת.

Hautea, S., Parks, P., Takahashi, B., & Zeng, J. (2021). Showing they care (or don't): Affective publics and ambivalent climate activism on TikTok. *Social Media + Society*. 7(2). doi.org/10.1177/205630512111012344

Anderson, M., Toor, S., Olmstead, K., Rainie, L., & Smith, A. (2018, July 11). *Activism in the Social Media Age*. Pew Research Center: Internet, Science

Divon, T., & Ebbrecht-Hartmann, T. # JewishTikTok: The JewToks' Fight against Antisemitism. In TikTok Cultures in the United States (pp. 47-58). Routledge.

Morozov, E. (2012). *The net delusion: The dark side of Internet freedom*. PublicAffairs.

7amleh. (2021). ဂရိတ် ပီနိုစေ့စ် ဂရိတ် ပီနိုစေ့စ် ဂရိတ် ပီနိုစေ့စ် ဂရိတ် ပီနိုစေ့စ်.
- [https://7amleh.org/2021/05/21/hmlh-ysdr-tqryra-ywthq-aladwan-ala-alhqwq
alrqmyh-alflstynyh](https://7amleh.org/2021/05/21/hmlh-ysdr-tqryra-ywthq-aladwan-ala-alhqwqalrqmyh-alflstynyh)

Cohen, H. (2022). Marketing the Occupation to the Palestinians of the West Bank: Shabak Facebook Pages in Historical Context. *Israel Studies*, 27(1), 1-34.

Yarchi, M., Samuel-Azran, T., & Bar-David, L. (2017). Facebook users' engagement with Israel's public diplomacy messages during the 2012 and 2014 military operations in Gaza. *Place Branding and Public Diplomacy*, 13(4), 360-375. <https://link.springer.com/article/10.1057/s41254-017-0058-6>

דה-פריס, מ. וגומייד, נ. #הצילו_את_שיח' ג'ראח: אסטרטגיות של אקטיביזם והתנגדות לאלימות בטיקטוק. מסגרות מדיה. תחת שיפוט.

Askanius, T. (2016). Online video activism and political mash-up genres. JOMEC Journal, (4), 1-17.

תרגיל בכיתה

Hurley, Z. (2022). Middle Eastern women influencers' interdependent/independent subjectification on Tiktok: Feminist postdigital transnational inquiry. *Information, Communication & Society*, 25(6), 734-751.
<https://doi.org/10.1080/1369118X.2022.2044500>

Schellewald, A. (2021). Communicative forms on TikTok: Perspectives from digital ethnography. *International Journal of Communication*, 15, 1437–1457.
<https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/16414>

Marx, G. T. (2015). Surveillance studies. *International encyclopedia of the social & behavioral sciences*, 23(2), 733-741.

הירשגה, א. ושיזף, ה. (26 במאי 2017). סיכול ממוקד: השיטה החדשה להתמודדות עם טרור היחידים
נחשפת. הארץ <https://www.haaretz.co.il/magazine/1.4124379-MAGAZINE-premium>

חומר לקריאה נוספת:

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות: